

***STOSOWANIE SYSTEMU
KAR I NAGRÓD
ADEKWATNYCH DO WIEKU
I DZIAŁAŃ DZIECI***

Redaktor mgr Karolina Morawiec przy współpracy z mgr Marzeną Piąstką

WYCHOWANIE TO:

- Przewidywanie: lepiej jest zapobiegać niż leczyć
- Dopingowanie: najlepszą rzeczą, którą możemy uczynić, to uświadomić dziecku drzemiące w nim bogactwa
- Wymaganie: dziecko musi słyszeć również słowa „nie”, musi uczyć się radzić z trudnościami, ograniczeniami, nie zezwalajmy dzieciom na wszystko

PRAWDZIWY RODZIC MUSI:

- Wiedzieć, dlaczego nie można wychowywać na intuicję, bez rozwagi.
- **Umieć nagradzać i karać.**
- Umieć się zmieniać, rosnąć ze swoim dzieckiem, dostosowywać do ich wieku swoje oczekiwania i wymagania.
- Żyć w zgodzie z głoszonymi przekonaniem.

ZNACZENIE NAGRÓD

- Umacniają w dziecku wiarę we własne siły
- Zachęcają do podejmowania coraz to trudniejszych zadań
- Dostarczają dodatnie uczucia tj. radość, dobre samopoczucie
- Wzmacniają więzi uczuciowe z osobami nagradzającymi
- Realizują potrzebę uznania sukcesu

RODZAJE ZACHĘT I NAGRÓD

- Rodzaj nagrody zależy od indywidualnych przypadków.
- Nagroda ma sprawiać przyjemność, ale nie domniemaną przez rodziców, tylko rzeczywiście odczuwaną przez dziecko
- Kiedy udzielamy pochwały musimy wyraźnie wyjaśnić dziecku dlaczego.
- Nagrody rzeczowe.

NAGRADZANIE PRZEZ SPRAWIANIE PRZYJEMNOŚCI

- Może to być poświęcenie dodatkowego czasu na wspólną zabawę, grę
- Wspólny spacer
- Odwiedzanie kolegów dziecka lub rodziny

DARZENIE ZAUFANIEM

JEST NAGRODĄ BARDZO POŻĄDANĄ, MA ONO WYSOKIE WALORY WYCHOWAWCZE

Dziecko, które wie, że rodzice mu ufają:

- ma dobre samopoczucie
- odczuwa większą wartość
- ma przedsmak dorosłości

KILKA WSKAZÓWEK W STOSOWANIU POCHWAŁ

- Upewnij się, czy twoja pochwała dostosowana jest do wieku dziecka i poziomu jego percepcji. Kiedy małe dziecko usłyszy „Jestem dumna, bo widzę że codzienne myjesz zęby – będzie zadowolone. To samo zdanie wypowiedziane nastolatkowi rozśmieszy go.”
- Unikaj takiej pochwały, w której ukryta jest poprzednia słabość dziecka lub niepowodzenie. „Wyglądasz dzisiaj ładniej niż wczoraj ”
- Miej świadomość, że nadmierny entuzjazm może kolidować z oczekiwaniami dziecka. Okazywanie nadmiernego zadowolenia z działalności dziecka może być odebrane jako presja.

CO TO JEST KARA?

- W potocznym odczuciu karą jest przeżycie czegoś przykrego. Karzemy po to, aby dziecko poprawiło swoje zachowanie. Karzemy także po to, aby dziecko, wiedząc o przykrości, na jaką się naraża z powodu kary, nie dokonywało niewłaściwych czynów.
- Zastanówmy się, czy te zamierzenia są osiągalne, możliwe, a jeżeli tak, to jakie powinny być spełnione warunki, aby kara mogła spełnić nasze oczekiwania

ZASADY STOSOWANA KARY

- przed wymierzeniem kary zawsze wysłuchać wyjaśnień dziecka,
- nie powinna poniżać dziecka, ani godzić w jego godność osobistą,
- musi być wymierzona w odpowiednim czasie,
- jej skuteczność zależy od autorytetu osoby karzącej (jeżeli osoba karząca ma autorytet u dziecka, uzna ono karę za sprawiedliwą, będzie żałowało swojego zachowania,
- jej celem jest poprawa winnego,
- należy unikać wciąż tych samych kar,
- przed jej wymierzeniem dziecko powinno spotkać się z wyjaśnieniem.

PRZYKŁADY KAR SZKODLIWYCH:

- Kary fizyczne / mają tyle samo zwolenników, co przeciwników/
- Niebezpieczną karą jest straszenie
- Bardzo szkodliwą karą są wyzwiska kierowane do dziecka, krzyk
- Kara izolacji

*ANALIZUJĄC STOSOWANIE KAR W WYCHOWANIU
DZIECKA- ZALEŻY TO OD OKOLICZNOŚCI,
PSYCHIKI DZIECKA, JEGO WIEKU I WINY.
STOSUJEMY KARY NIE Z PIANĄ NA USTACH, ALE
Z TROSKĄ O TO, ABY OSIĄGNAĆ CEL – CZYLI
POPRAWIŁY ZACHOWANIE WINNEGO*

- Wykaż, w czym dziecko mogło by ci pomóc
- Wyraź ostry sprzeciw
- Wyraź swe uczucia i oczekiwania
- Pokaż dziecku jak można poprawić zło
- Zaproponuj wybór
- Przejmij inicjatywę
- Daj odczuć dziecku konsekwencje złego zachowania

ZAPAMIETAJ

- Kara powinna być skuteczna, czyli taka pod której wpływem w sposób trwały, dziecko pozbędzie się nawyku złego zachowania
- Podstawowym warunkiem skuteczności kary jest między innymi dostosowanie jej do indywidualnych cech dziecka, akceptacji osoby karzącej oraz norm , za które zostaje wymierzona
- Stosownie kar zbyt surowych, niezrozumiałych, wywołujących poczucie krzywdy, powodujących niezaspokojenie podstawowych potrzeb dziecka, może doprowadzić do deformacji osobowości
- Kara powinna być sprawiedliwa tzn. współmierna do przewinienia, przy czym winowajca powinien mieć możliwość wytłumaczenia się przed ewentualnym ukaraniem
- Karę należy stosować we właściwym czasie, tzn. dziecko popełniające przewinienie powinno być ukarane natychmiast, aby nastąpiło trwałe kojarzenie niedobrego czynu z karą

- LITERATURA:

1. Jundziłł I: Nagrody i kary.

2. Faber A. Mazlish E: Jak mówić, żeby dzieci słuchały, żeby dzieci mówiły

3. Skarżyńska K: Skuteczność i układ kar i nagród o różnej sile

- Przegląd różnych stron internetowych

